

ESTADÍSTICA DE OCUPACIÓN NO TURISMO RURAL

Para mellorar a calidade da actividade estatística “Estatística de ocupación no turismo rural” que o Instituto Galego de Estatística realiza dende o ano 1995, en xaneiro do ano 2003 se introduce algún cambio.

Así pasa a recollerse a maiores o concepto de *viaxeiro entrado* diferente do concepto de viaxeiro que se viña utilizando ata ese momento para intentar homoxeneizar o concepto con outras operacións.

1. Obxectivos e utilidades.

O obxectivo básico da estatística é cuantificar mensualmente tanto a demanda como a oferta turística nas casas de turismo rural de Galicia.

As principais utilidades son:

- a) Ser un indicador socioeconómico de conxuntura, no que respecta á demanda e actividade do sector turístico en Galicia.
- b) Obter índices sintéticos que avalíen a actividade do sector turístico e permitan realizar previsións da mesma a corto prazo.
- c) Constituír un dos elementos utilizados na elaboración da Contabilidade Trimestral de Galicia.

2. Ámbitos de investigación.

Ámbito poboacional

A poboación obxecto de estudio é o conxunto de establecementos de turismo rural de Galicia. O establecemento é tanto a unidade directa de investigación como de análise.

Ámbito xeográfico

O ámbito territorial da estatística está formado polo conxunto das catro provincias galegas.

Ámbito temporal

O período de referencia dos resultados e da información é mensual.

3. Definicións.

A continuación defínense as variables observadas por medio da estatística e outros conceptos de utilidade.

Establecemento de turismo rural.

Segundo a Lei de Ordenamento e Promoción do Turismo de Galicia, é aquela edificación situada no medio rural que, reunindo características singulares de construción, antigüidade e tipicidade galega, ou que desenvolvendo actividades agropecuarias, prestan servizos de aloxamento turístico mediante prezo.

Atendendo a súa singularidade edificativa e valor arquitectónico, clasifícanse en tres grupos:

- Grupo A: Pazos, Castelos, Casas grandes, ...
- Grupo B: Casas de Aldea.
- Grupo C: Casas de Labranza

Viaxeiro Aloxado.

Toda persoa que realice unha ou máis pernoitas seguidas nun mesmo establecemento no mes de referencia dos datos. Esta variable coincide coa que ata o ano 2003 se denominaba “viaxeiro”.

Viaxeiro Entrado.

Toda persoa que realice unha ou máis pernoitas seguidas nun mesmo establecemento pero que chegou ó establecemento durante o mes de referencia dos datos. De acordo con esta definición, unha persoa que chegue a un establecemento o día 31 dun mes t e que tamén pernoite o día 1 do mes seguinte ($t+1$), sería contabilizado como un viaxeiro aloxado no mes $t+1$ (pernoctou o día 1) pero non como viaxeiro entrado en dito mes (entrou o día 31 do mes anterior, mes no que si se contabilizaría como viaxeiro entrado).

Pernoita.

Ocupación por unha persoa dunha o máis prazas ou dunha cama supletoria dentro dunha xornada hoteleira nun mesmo establecemento. Por conseguinte, se unha persoa ocupa no mesmo día prazas en aloxamentos distintos producirá máis dunha pernoita.

Habitación.

Cuarto o conxunto de cuartos nun establecemento hoteleiro que constitúen unha unidade indivisible destinada ó alugamento para aloxamento. As habitacións poden ser individuais, dobres ou múltiples segundo estean equipadas permanentemente para aloxar a unha, dúas ou máis persoas.

Praza.

Nun establecemento o número de prazas equivale ó número de camas fixas; polo tanto, non se inclúen as camas supletorias e as camas de matrimonio dan lugar a dúas prazas. En definitiva, equivale ó número de persoas que poden pernoitar nas camas instaladas permanentemente no establecemento.

Entre as variables investigadas distínguese entre o número de prazas de capacidade estrutural e ofertada. A diferenza en que mentres a capacidade estrutural indica o volume de prazas dos establecementos hoteleiros que figura no directorio, a capacidade ofertada é estimada a partir da mostra e indica o volume de prazas que realmente están a disposición dos viaxeiros cada mes; nesta última variable estanse a ter en conta todos aqueles casos que fan que un establecemento non oferte, durante todo ou parte do mes, a totalidade das súas prazas.

Camra supletoria.

Se entende por camas supletorias todas aquelas que non teñan carácter fixo e que non estean incluídas nas prazas declaradas oficialmente que constan no directorio.

Grao de ocupación mensual.

Esta variable relaciona a utilización efectiva de aloxamento cada mes e a súa capacidade dispoñible no mesmo período. Defínese como o cociente, en porcentaxe, entre o total de pernoitas do mes (X) e o produto do número de prazas ofertadas ese mesmo mes (Y') polo número de días do devandito mes.

$$G_i = \frac{X}{N^\circ \text{ días do mes} \times Y'} \times 100$$

Desta definición dedúcese que un establecemento pode ter un grao de ocupación inferior ó 100% e non dispoñer de prazas libres, xa que unha habitación dobre ocupada por unha persoa da lugar a unha soa pernoita, aínda que o ocupante dispoña de dúas prazas.

No caso de utilizar camas supletorias, o grao de ocupación pode ser superior ó 100%, xa que o seu ocupante da lugar a unha pernoita e nembargantes non ocupa unha praza.

Estancia media mensual.

É o número de días no mes que por termo medio permanece un viaxeiro nun establecemento. Calcúlase como o cociente entre as pernoitas realizadas no mes e os viaxeiros entrados nese mes. (Ata o ano 2003 a variable utilizada no denominador era viaxeiros aloxados).

Grao de ocupación anual.

Obtense como o cociente, en porcentaxe, entre o total de pernoitas do ano e a suma dos produtos do número de prazas ofertadas cada mes polo número de días do mes.

Estancia media anual.

É o número de días que por termo medio permanece un viaxeiro nun establecemento. Calcúlase dividindo as pernoitas realizadas no ano e os viaxeiros entrados no mesmo ano.

4. Deseño metodolóxico

A Estatística de Ocupación no Turismo rural é o resultado dun exame exhaustivo, cunha porcentaxe de resposta superior ó 90%, que o IGE fai, mes a mes, sobre tódolos establecementos de turismo rural que están recollidos no Directorio de Casas de Turismo Rural de Galicia, directorio que é actualizado mensualmente pola Dirección Xeral de Turismo.

5. Recollida da información

Método de recollida

A primeiros de mes, remítese por correo un cuestionario ás casas de turismo rural, no que se lle solicita ó empresario hoteleiro, información sobre a súa actividade.

Cuestionarios utilizados

Utilízase un único cuestionario dirixido ás casas onde se investigan as características de ocupación dos mesmos: número de días no que o establecemento permanece aberto durante o mes de referencia, número total de viaxeiros aloxados, número total de viaxeiros entrados e clasificados segundo a súa procedencia e pernoitas.